
4 Voortzetting regionale samenwerking Beschermd Wonen binnen de doordecentralisatie - Informatienota

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer Dirk Heijkoop, burgemeester; mevrouw Trudy Baggerman, wethouder; de heer Jan Nederveen, wethouder; de heer Arjan Meerkerk, wethouder; mevrouw Sonja van der Stel, loco-secretaris

Inhoud

Inleiding

De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft een lokale visie Beschermd wonen en opvang, maar voert ook gezamenlijk beleid met de regio's Drechtsteden en Alblasserwaard op de uitvoering. Bij de presentatie van de lokale visie in december 2020 is toegezegd u op de hoogte te houden van belangrijke ontwikkelingen rondom de doordecentralisatie van beschermd wonen. De doordecentralisatie bevat een aantal grote onderwerpen, zoals de invoering van het woonplaatsbeginsel, het financiële verdeelmodel, governance en de samenwerkingsafspraken met de regio. In deze informatienota geven we u specifiek een update over de verdere regionale samenwerking op dit dossier.

Kernboodschap

Stand van zaken doordecentralisatie

We staan aan de vooravond van het vervolg op de decentralisatie: de doordecentralisatie beschermd wonen. Vanuit het Rijk is momenteel een wetswijziging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 in voorbereiding om deze beweging te ondersteunen. De bijbehorende invoering van het woonplaatsbeginsel en het objectief verdeelmodel hebben als doel de ingezette beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis te versterken door alle gemeenten zelf verantwoordelijk te maken voor beschermd wonen. In onze lokale visie Beschermd wonen onderstrepen we deze beweging.

Het wetsvoorstel is in januari 2023 naar de tweede kamer verstuurd. De verwachting was dat het wetsvoorstel voor het zomerreces behandeld zou worden, waardoor de invoerdatum van de wet zou vallen op 1 januari 2024. Inmiddels is bekend dat dit niet meer haalbaar is. De nieuwe streefdatum wordt 1 januari 2025. De voorbereidingen op de doordecentralisatie zetten we alsnog voort.

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Het besluit om regionaal samen te werken is een bevoegdheid van het college; het gaat om afspraken over samenwerking en uitvoering. Het is aan de raad om het budget voor beschermd wonen vast te stellen in de jaarlijkse begroting. Hoewel u in 2020 al een lokale visie Beschermd wonen en opvang heeft vastgesteld, zijn we als gemeenten ook verplicht gezamenlijk met gemeenten een regiovisie op te stellen. De regiovisie wordt op een later moment aan u voorgelegd. Hierin zal ook een voorstel worden opgenomen met betrekking tot het al dan niet voortzetten van de financiële solidariteit op dit dossier. Om de keuzes in de regiovisie goed voor te bereiden zal het komende jaar de raad periodiek

geïnformeerd worden over de doordecentralisatie van beschermd wonen.

Hoe hebben we het nu geregeld?

Sinds de decentralisatie in 2015 werken de negen gemeenten in onze regio samen om Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang vorm te geven en uit te voeren. In deze constructie functioneert gemeente Dordrecht als centrumgemeente. Zij ontvangt de Rijksmiddelen en is door de acht regiogemeenten gemandateerd voor de uitvoering van Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang binnen de regio. Daarnaast zet elke regiogemeente zich in voor een goede sociale basis en de voorzieningen die daarbij nodig zijn. Conform onze lokale visie, zetten wij vooral stevig in op preventie door middel van de waakvlam, de wijk-GGD en de inzet van de crisiswoning. De samenwerking tussen centrumgemeente en regiogemeenten is vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst (SOK).

Het belang van goede regionale samenwerking

In de afgelopen jaren hebben we in deze regio succesvol samengewerkt en ingezet op de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. De samenwerking was zeer waardevol, het gaat immers om een kwetsbare groep inwoners met specialistische ondersteuningsbehoeften en het verdelen van schaarse middelen. Ook zorgde de samenwerking ervoor dat er passend aanbod kon worden gerealiseerd, vanuit voldoende financiële ruimte om zowel beschermd wonen als maatschappelijke opvang te blijven vormgeven. Daarnaast heeft het er toe bijgedragen dat we voortvarend aan de slag konden met de doorontwikkeling van beschermd wonen naar beschermd thuis. Een beweging die met de komst van de doordecentralisatie nadrukkelijk wordt ondersteund.

We blijven samenwerken

Om ook na invoering van de doordecentralisatie goede samenwerking te bevorderen hebben alle gemeenten, via de VNG, ingestemd met de niet-vrijblijvende Norm voor Opdrachtgeverschap. Hierin is onder andere vastgelegd dat gemeenten verplicht zijn om in regioverband met elkaar samen te werken. De gedachte is dat gemeenten afspraken maken binnen de eigen MO-BW-regio en deze samenwerking duurzaam vastleggen.

Consequenties

Om de wetwijziging succesvol te kunnen invoeren in onze regio, moet een zorgvuldig proces worden doorlopen met alle negen gemeenten. De komende periode wordt gewerkt aan een geactualiseerde regiovisie en een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. De huidige regiovisie ('Transformatieagenda Beschermd wonen en opvang') is in 2017 ook lokaal vastgesteld. Met deze Transformatieagenda zijn destijds, vanuit de visie van commissie Dannenberg, kaders gesteld door alle regiogemeenten. Vanuit die kaders is de afgelopen jaren regionaal gewerkt aan een doorontwikkeling. Inhoudelijk staan we als lokale gemeente en als regio naar verwachting achter een groot deel van de destijds opgestelde visie, maar hij sluit niet meer aan op de nieuwe werkelijkheid. Daarom wordt een geactualiseerde regiovisie opgesteld: vanuit de vastgestelde basis, aangevuld met de doorgemaakte ontwikkelingen en de nieuwe keuzes waar de doordecentralisatie ons voor stelt. Hierin maken we als gemeenten keuzes over governance, financiën, de toegang en de aansluiting met de lokale basis. De regiovisie biedt vervolgens de inhoudelijke basis om praktische samenwerkingskeuzes vast te leggen in de nieuwe samenwerkingsovereenkomst.

Onze lokale visie beschermd wonen is ons belangrijkste richtinggevende kader voor het maken van de verdere (financiële) samenwerkingsafspraken met de regio. De huidige lijn van sterke inzet op preventie en ambulante ondersteuning voor mensen met psychiatrische problematiek ("beschermd thuis"), zetten wij voort.

Vervolg

De komende periode wordt u periodiek op de hoogte gehouden over de ontwikkelingen. Aldus besloten in bovenvermelde vergadering,